

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक १३ मार्च, २०२०
(सकाळी १०-०० ते दुपारी १२-०० वाजेपर्यंत)

म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा —

(क) श्री. किरण पावसकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.ख्वाजा बेग, वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा — (सकाळी १०-०० ते १०-४० वाजेपर्यंत) — (मंत्र्यांच्या उत्तरासह ४० मिनिटे) —

"राज्यात आर्थिक राजधानी मुंबईसह, ठाणे, रायगड आणि विदर्भातील नागपूर या प्रमुख औद्योगिक क्षेत्रात वाढत्या खाजगीकरणामुळे अनेक मोठमोठे उद्योग बंद पडत असणे, मोठ्या प्रमाणात बेरोजगारी वाढत असणे, आजपर्यंत सरकारी आकडेवारीनुसार ६७ मोठ्या कापड मिल बंद होवून १७.६०० लाख कामगार, नोटबंदीनंतर एल अँड टी या बांधकाम कंपनीतून, आय.टी.कंपनीतून १४०० कामगार, एचडीएफसी कंपनीतून, १५०० कामगार, कंबाटा एव्हीएशन कंपनीतून ३००० कामगार, जेटएअरवेज विमान वाहतूक कंपनीतून संपूर्ण देशातून १४५०० कामगार तर मुंबईतून ३५०० कामगारांवर बेकारीची कुऱ्हाड कोसळली असून एअरइंडिया या विमान वाहतूक कंपनीची खाजगीकरणाच्या दिशेने चालू असलेली वाटचाल, आदिवासी बहुल क्षेत्रातील उद्योगांना १५ वर्षांकरिता मिळणारी वीज सूट देखील संपुष्टात येऊन अद्यापही त्या धोरणाचे नुतनीकरण अशारितीने मोठ्या प्रमाणात कामगार देशाधडीला लागत असणे, परिणामी राज्यात उद्योग बेरोजगारीचे संकट वाढत असून कामगार कायदा १९४७ च्या इंडस्ट्रीयल डिस्प्युट अँक्टमध्ये मोठ्या प्रमाणात बदलाचा औद्योगिक क्षेत्रावर परिणाम होत असणे, राज्याच्या आर्थिक राजधानी मुंबईतून उद्योग स्थलांतरीत होत असून लाखो कामगारांवर बेरोजगारीचे संकट कोसळणे, तसेच त्यांच्यावर अवलंबून असणाऱ्या लाखो कुटुंबियांवर आज उपासमारीची पाळी येणे, हे भीषण संकट राज्यात पसरत असणे, राज्यात मोठ्या प्रमाणात रोजगार निर्मितीसाठी सुलभ विजपुरवठा, बँकांची क्रेडिट गॅरंटी, मोठ्या प्रमाणात अनुदान स्वरूपात आर्थिक सहाय्य, कृषी पूरक व कृषीवर आधारीत उद्योग, उत्पादन उद्योग व सेवा उद्योग अशा विविध योजनांतर्गत असलेल्या योजनांमध्ये अमुलाग्र बदल करणे, राज्यात वित्तीय विभागात टप्प्याटप्प्याने ऑग्रिकल्चर, इंजिनिअरिंग इनोव्हेशन सेंटर उभारून, राज्यातील ग्रामीण, शहरी तरुणांना सक्षम करून देशातीलच नव्हेतर परदेशातील उद्योगांना कुशल मनुष्यबळ उपलब्ध करून

त्याची व्यापक प्रमाणावर अंमलबजावणी होणेकरीता राज्यात मोठी गुंतवणूक होण्याची आवश्यकता असणे, याबाबत शासनाने तातडीने केलेली वा करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(ख) **सर्वश्री जयंत पाटील, प्रविण दरेकर, प्रसाद लाड, बाळाराम पाटील, श्रीकांत देशपांडे, प्रसाद लाड वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम १७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा – (सकाळी १०-४० ते ११-२० वाजेपर्यंत) – (मंत्र्यांच्या उत्तरासह ४० मिनिटे) –**

"साखर निर्मितीमध्ये महाराष्ट्र राज्य हे दुसऱ्या नंबरने ओळखले जाते, यावर्षी झालेल्या अवकाळी पावसामुळे ऊस पिकावर विपरित परिणाम झाल्याने ऊस उत्पादनात मोठ्या प्रमाणात घट झाली आहे तसेच ऊसाचा साखर उतार कमी झाल्याने साखर उद्योग तोट्यात गेला आहे. यावर्षी राज्यातील सुमारे ५४ हून अधिक कारखाने बंद असून साखरेचे उत्पन्न हे ५० टक्क्याहून कमी आले आहे. परंतु सन २०१९-२०२० या वर्षी झालेल्या अवकाळी अतिवृष्टीमुळे ऊस पीकांवर परिणाम झालेला असल्यामुळे व सततच्या पावसामुळे ऊसाच्या गुणवत्तेवर त्याचा परिणाम झाल्यामुळे त्याचा फटका साखर कारखान्यांवर झालेला आहे. साखरे उत्पादन घटल्यामुळे बँकांकडून घेतलेल्या कर्जाचे हप्ते व व्याज साखर कारखानदारांकडून भरणे शक्य न झाल्यामुळे कर्जाची थकबाकी वाढत जात असून सदर कर्जाची परतफेड साखर कारखानदारांकडून मुदतीत फेडणे शक्य होत नाही. बँकांचे आर्थिक वर्ष ३१ मार्च असल्यामुळे घेतलेल्या कर्जाच्या वसुलीबाबत सदर बँकांकडून तगादा लावण्यात येत आहे. त्यामुळे कर्जाची वसुली न करण्याबाबत व कर्जाचे पुर्नघटन करण्यासाठी संबंधीत बँकांना ३१ मार्च, २०२० च्या अगोदर शासनाकडून तात्काळ सूचना देण्यात याव्यात तसेच साखर कारखान्यांनी घेतलेल्या कर्जाच्या व्याजाची रक्कम संबंधित बँकात भरण्याची जबाबदारी शासनाने घेण्यात यावी अशी मागणी साखर कारखान्यांकडून होत आहे. तसेच राज्यातील अर्बन सहकारी बँका, ग्रामीण सहकारी बँका तसेच जिल्हा बँका व इतर सहकारी बँका यामध्ये शेतकऱ्यांच्या, कामगारांच्या व इतर जनतेच्या ठेवण्यात आलेल्या ठेवी, त्यातील काही बँका अवसायनात गेल्यामुळे ठेवी बुडत असल्याच्या बाब निदर्शनास येणे, त्यामुळे सर्वसाधारण ठेवीदारांच्या सहकारी बँकावरचा उडत चाललेला विश्वास व त्याला संरक्षण देण्याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना, तरी राज्य शासनाने ऊसाचा साखर उतार कमी झाल्याने राज्यातील साखर कारखान्यांना अनुदान देऊन कर्जाचे पुर्नघटन करण्याबाबत तसेच साखर कारखान्यांनी घेतलेले कर्जाच्या व्याजाची रक्कम संबंधित बँकात भरण्याची जबाबदारी शासनाने घेण्याबाबतचा

निर्णय घेऊन तात्काळ कार्यवाही करण्यात यावी यासाठी शासनाने केलेली कार्यवाही व करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी"

(ग) सर्वश्री हेमंत टकले, रामहरी रुपनवर, अब्दुल्लाहखान दुर्गणी, वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम १७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा — (सकाळी ११-२० ते दुपारी १२-०० वाजेपर्यंत) — (मंत्र्यांच्या उत्तरासह ४० मिनिटे) —

"येस बँकेच्या राज्यातील व्यवहार पाहिला असता नाशिक महानगरपालिका, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका आणि पुणे महानगरपालिका यांच्या मोठ्या रकमा या बँकेत पडल्या आहेत. हजारो छोट्या खातेधारकांना खूप त्रास सहन करावा लागत आहेच पण अशा स्थानिक स्वराज्य संस्थांचा निधी गोठून राहिल्यास सर्वच व्यवहारांवर विपरीत परिणाम होऊ लागलेला आहे. केवळ नाशिक महानगरपालिकेचे ३११ कोटी या बँकेत अडकलेले आहेत. त्यामधील १३५ कोटी हे नाशिक महानगरपालिकेचे असून उर्वरित शासनाच्या विविध योजनांचे म्हणजे प्रधानमंत्री आवास योजना, स्वच्छ भारत, स्मार्ट सिटी इ.चे १७६ कोटी केंद्राकडून आलेले अजूनही पडलेले आहेत. स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी आपल्याकडील निधी कुठे ठेवावा याबाबत निश्चिती न झाल्याने महानगरपालिकेने ही गुंतवणूक केलेली आहे. ही गुंतवणूक करतांना महानगरपालिकेचे इंटरनल ऑडीटर (अंतर्गत हिशोब तपासनीस) यांनी स्पष्टपणे आक्षेप नोंदविलेला आहे. तो आक्षेप खालीलप्रमाणे :-

It is observed that the Company has maintained their accounts in Private commercial Bank i.e. YES Bank it is strongly recommended that the Company should maintain their accounts with nationalized bank to avoid any complications in future. Further the amount should be kept in Fixed Deposits instead of saving/current account until required.

Whether company has adhered to RBI circular in opening the Saving Bank Account for Keeping the Balances of funds with private commercial bank.

असे (अंतर्गत हिशोब तपासणीस) यांनी सांगितल्यानंतर त्यांना त्या पदावरून मुक्त करण्यात आले व येस बँकेत दिनांक २१ सप्टेंबर, २०१८ रोजी झालेल्या महानगरपालिका आयुक्तांच्या बैठकीस येस बँकेत निधी ठेवण्यास मंजूरी देण्यात आली. त्यावेळी आयुक्त पदाचा कारभार हे श्री.तुकाराम मुंडे पहात होते. एकूणच आर्थिक बेशिस्तीला कारणीभूत ठरणाऱ्या या प्रश्नावर सविस्तर चर्चा व्हावी, यासंदर्भात शासनातर्फे त्वरीत कठोर पाऊले उचलली जावीत, याबाबत शासनाने तातडीने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया."

(दुपारी १२.१५ वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

- (१) उद्योग मंत्री : "मराठवाडा विकास महामंडळ मर्यादित, औरंगाबाद यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा एक्कावनावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) गृह मंत्री : "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये गृह विभागाचे सन २०१८-२०१९ या आर्थिक वर्षातील वैधानिक विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) ऊर्जा मंत्री : "महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक लेखा अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (४) गृहनिर्माण मंत्री : "महाराष्ट्र स्थावर संपदा (विनियमन व विकास) (स्थावर संपदा प्रकल्पांची नोंदणी, स्थावर संपदा एजंटची नोंदणी, व्याजदर आणि संकेत स्थळावर त्याचे प्रकटन) (सुधारणा), नियम, २०१९ प्रसिध्द करणारी अधिसूचना क्रमांक स्थासंअ-२०१८/प्र.क्र.१०६/दुवपु-२, दिनांकित ६ जून, २०१९" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (५) बंदरे मंत्री : "महाराष्ट्र सागरी मंडळ यांचे सन २०१४-२०१५, सन २०१५-२०१६ व सन २०१६-२०१७ या वर्षांचे प्रशासकीय अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (६) पर्यावरण मंत्री : "महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : "विधानपरिषद आश्वासन समितीचा अहवाल क्रमांक २०१ सादर करणे."

चार : म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने -

- (क) (गुरुवार, दिनांक ५ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेले म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनेचे निवेदन) -

अॅड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री प्रविण दरेकर, प्रसाद लाड, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ७ वर ग्रामविकास मंत्री निवेदन करतील :-

"उसगाव, ता.दापोली, जि.रत्नागिरी येथील भारती शिपयार्ड

कंपनीच्या थकीत ग्रामपंचायत कराची जप्तीद्वारे वसुली करण्यास ग्रामपंचायतीकडून दिरंगाई केली जात असल्याबाबत."

(ख) (बुधवार, दिनांक ११ मार्च, व गुरुवार, दिनांक १२ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेले म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने) —

(१) श्री. सदाशिव खोत, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ८ वर जलसंपदा मंत्री निवेदन करतील :-

"जत (जि.सांगली) तालुक्यातील म्हैसाळ प्रकल्पाला तत्त्वतः मान्यता मिळूनही काम सुरु करण्यास होत असलेली दिरंगाई"

(२) श्री. नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री प्रविण दरेकर, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड. निरंजन डावखरे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ९ वर कृषी मंत्री निवेदन करतील :-

"दि.१.२.२०२० रोजी उपविभाग आर्वीच्या आढावा बैठकीत कृषी विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या योजनांच्या बैठकीबाबत"

(ग) (म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची नियमित निवेदने) —

(१) श्री. निलय नाईक, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक १६ वर गृह मंत्री निवेदन करतील :-

"महागाव पंचायत समिती यांना समाजकल्याण विभागातर्फे मागासवर्गीय भजनी मंडळासाठी मिळालेले भजनी साहित्य अज्ञात चोरट्यांनी लंपास केल्याबाबत."

(२) श्री. सुजितसिंह ठाकूर, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २१ वर मदत व पुनर्वसन मंत्री निवेदन करतील :-

"राज्यात उस्मानाबाद व यवतमाळ जिल्ह्यांत शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या रोखण्यासाठी राबविण्यात आलेल्या बळीराजा चेतना अभियान पथदर्शी प्रकल्पामध्ये झालेल्या आर्थिक गैरव्यवहाराबाबत."

पाच : लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) —

(१) (सोमवार, दिनांक २ मार्च, बुधवार, दिनांक ११ मार्च, व गुरुवार, दिनांक १२ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली प्रलंबित लक्षवेधी सूचना) —

श्री. कपिल पाटील, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या

बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"एमईपीएस कायद्याने निश्चित केलेले संच मान्यतेचे निकष २८ ऑगस्ट २०१५ व ७ ऑक्टोबर २०१५च्या शासन निर्णयाने बदलून शिक्षक संख्या कमी केल्याने विद्यार्थ्यांचे प्रचंड नुकसान होणे, गणित व विज्ञान या विषयाच्या दोन शिक्षकांऐवजी एकच शिक्षक देणे, मराठी, हिंदी, इंग्रजी, संस्कृत, उर्दू या भाषा विषयांना स्वतंत्र शिक्षकाची सोय रद्द करून एकच शिक्षक ठेवणे, कला, क्रीडा आणि संगीत या विषयांचे शिक्षक वगळून टाकणे, विषय शिक्षक नसल्यामुळे महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांचे प्रचंड नुकसान होणे, रात्रशाळा व रात्र ज्युनिअर कॉलेजमधील दुबार शिक्षकांच्या सेवा १७ मे २०१७च्या शासन निर्णयाने समाप्त करणे, त्यातून महात्मा फुले यांनी सुरू केलेली रात्रशाळांची १५० वर्षांची परंपरा उध्वस्त होणे, हे तीनही शासन निर्णय (२८ ऑगस्ट २०१५ व ७ ऑक्टोबर २०१५ आणि १७ मे २०१७) ताबडतोब रद्द करून कायदा व पूर्वीची नियमावली यानुसार शिक्षक संचमान्यता पूर्वलक्षी प्रभावाने पूर्ववत लागू करण्याची आवश्यकता असणे, शिक्षक भरतीची बंदी असल्याचे कारण देत २ मे २०१२ नंतर मुंबई हायकोर्टाच्या सुमोटो आदेशाने मुंबईतील शाळांमध्ये रिक्त जागांवर आणि वाढीव तुकड्यांवर संस्थांनी नेमलेल्या शिक्षकांचे पगार सरकारने थांबवणे, सदर मान्यता अमान्य करणे, सदर नेमणूका हायकोर्टाच्या आदेशाने तसेच समायोजनाने मिळालेल्या वाढीव तुकडीवरील कार्यरत शिक्षकांच्या नियुक्त्यांना शासन परिपत्रक ७/६/२००८ व १२/२/२०१३ नुसार मान्यताही मिळणे, मात्र आता वर्षभर पगार बंद ठेवण्यात आल्याने या शिक्षकांचे संसार अडचणीत येणे, सदर शिक्षकांचे पगार शिक्षण आयुक्त यांच्या शिफारशीनुसार पूर्वलक्षी प्रभावाने पूर्ववत सुरू करण्याची आवश्यकता असणे, चौकशीचे सत्र व नियुक्त्यांच्या अमान्यता थांबविण्याची गरज असणे, याबाबत नवे सरकार येऊनही न्याय मिळत नसल्यामुळे शिक्षकांमध्ये पसरलेला असंतोष आणि संताप. याबाबत शासनाने दखल घेऊन तातडीने करावयाची उपाययोजना, केलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२) श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"बढत्यांमधील आरक्षणाच्या संदर्भात माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक २६ सप्टेंबर २०१८ रोजीच्या निकालात राज्यसरकारांना बढत्यांमध्ये आरक्षण देण्याची तरतूद केली असणे, त्यानुसार मागासलेपणा आणि योग्य प्रतिनिधित्व नसेल तर आरक्षण देता येईल असेही निकालात नमूद केलेले असणे, महाराष्ट्रात मागासलेपणा व योग्य प्रतिनिधित्व नसल्याचे राज्य सरकारने यापूर्वीच मान्य केलेले असणे, त्यानुसार पदोन्नतीच्या प्रक्रियेस दिलेली स्थगिती उठविल्याबाबतचे आदेश

निर्गमित करुनही शासन सदरील बढत्यांमधील आरक्षण देण्यास विलंब करीत असणे, त्यामुळे मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या या ऐतिहासिक निर्णयाची अंमलबजावणी न होणे, त्यानुषंगाने राज्यातील हजारो कर्मचारी व अधिकाऱ्यांमध्ये शासनाप्रती असुरक्षिततेची भावना निर्माण होणे, त्यामुळे न्यायालयाच्या निर्णयाची त्वरित करावयाची अंमलबजावणी व शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(३) **सर्वश्री विनायक मेटे, सुरेश धस, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मराठा समाजाचा राज्यात शैक्षणिक व आर्थिक स्तर उंचावा याकरीता राज्य शासनाने सन २०१४ साली १६% आरक्षण जाहिर करणे, आरक्षण जाहिर झाल्यानंतर शासनाने सरकारी नोकरीकरीता जाहीरात काढणे, जाहीरातीमध्ये एस.ई.बी.सी. करिता जागेचा स्पष्ट उल्लेख करणे, एस.ई.बी.सी. मध्ये मराठा समाजाच्या मुला – मुलींनी भरती प्रक्रियेमध्ये रितसर अर्ज भरणे, मराठा समाजाचे उमेदवार एस.ई.बी.सी. म्हणून पात्र होणे, जुलै २०१४ ला दिलेले आरक्षण नोव्हेंबर २०१४ मध्ये मा. उच्च न्यायालयात न टिकणे, परंतु या दरम्यानच काही उमेदवारांची एस.ई.बी.सी.मधून शासन सेवेत नियुक्ती होणे, परंतु आवश्यकता नसताना प्रशासनामधील काही अधिकाऱ्यांनी मा. उच्च न्यायालयात चुकीची माहिती दिल्यामुळे जवळपास ३५०० उमेदवारांची नियुक्ती न होणे, उमेदवारांची सन २०१८ च्या महाराष्ट्र अधिनियम क्र.६२ मधील कलम १८ अन्वये नियुक्ती मिळण्याकरिता मागील काही दिवसांपासून मुले – मुली आपल्या लहान बाळासह आझाद मैदानावर उपोषणास बसणे, परंतु शासनाने उपोषणास बसलेल्या उमेदवारांना कोणत्याही प्रकारची शाश्वत हमी न दिल्याने उपोषण सोडले न जाणे, मराठा समाजाची मुले – मुली अनेक दिवस उपोषणास बसूनही शासनाकडून सकारात्मक प्रतिक्रिया नसल्याने मराठा समाजाचा शासनाबद्दल प्रचंड उद्रेक होण्याची शक्यता असणे, शासनाने उमेदवारांना तात्काळ नियुक्ती देण्याबाबत करावयाची कारवाई, यासंदर्भात शासनाबद्दल पसरलेला तीव्र असंतोष व शासनाची प्रतिक्रिया."

(४) **सर्वश्री किशोर दराडे, दत्तात्रय सावंत, विक्रम काळे, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **उद्योग मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"केंद्र सरकार एकीकडे मेक इन इंडियास प्रोत्साहन देत असताना एम.आय.डी.सी. चे कार्यकारी अभियंता श्री.प्रकाश चव्हाण यांचेकडून नामांकित किलोस्कर एवजी VAG या बोगस विदेशी कंपनीला प्राधान्य देण्यात येणे, श्री.चव्हाण यांनी एका विशिष्ट ठेकेदारास खोट्या प्रमाणपत्राच्या आधारे रोहा येथील

खाडीतील सांडपाणी वाहून नेणाऱ्या पाइपलाईनचे १५ कोटी रुपयांचे काम हे ५० कोटी रुपये देऊन शासनाच्या पैशास चुना लावण्यात येणे, सदर कामाचा आराखडा चुकीचा बनविणे, एम.आय.डी.सी. नागोठाणे येथील प्रशिक्षण केंद्राच्या नावावर वारेमाप खर्च करण्यात येणे, एम.आय.डी.सी. च्या महापे, पनवेल व अलिबाग येथील कार्यालयामधील अंतर्गत सजावटीवर प्रचंड खर्च करण्यात आला असून त्यावर सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या नियमांनुसार किती रक्कम खर्च करणे अपेक्षित होते व प्रत्यक्षात किती खर्च झाला याची सखोल चौकशी होणे आवश्यक असणे, तळोजा औद्योगिक वसाहतीतील डांबरी रस्त्याचे कामाचे देखभाल व दुरुस्तीचा कालावधी संपला नसताना कंत्राटदारास फायदा पोहोचविण्याकरिता नवीन रस्त्याचे कंत्राट देण्यात येणे, श्री.प्रकाश चव्हाण हे सध्या बारवी विभागात कार्यरत असून सदर ठिकाणी एम.आय.डी.सी. च्या खर्चाच्या रकमेमधून जेवणावळी तसेच अनुत्पादक कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात येणे, श्री.प्रकाश चव्हाण बारवी विभागात रुजू झालेपासून ४७ लाख रुपये इतकी रक्कम आगाऊ रकमेच्या माध्यमातून सार्वजनिक पैशाची उधळपट्टी करण्यात येणे, सदर प्रकरणी श्री.प्रकाश चव्हाण यांचे प्रथमतः निलंबन करून खातेनिहाय चौकशी करून त्यांचेवर कडक कायदेशीर कारवाई करणेबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया."

(५) श्री. सुरेश धस, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे गृह मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"शासन सेवेतील पदोन्नतीमध्ये आरक्षण देण्याचा शासन निर्णय २००४ हा पुर्वलक्षी प्रभावाने रद्द ठरविला तसेच मा. सर्वोच्च न्यायालयाने मा. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या निर्णयास अद्यापपर्यंत स्थगिती दिलेली नसणे, सन २००४ च्या शासन निर्णयानुसार देण्यात आलेल्या पदोन्नती या मा. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या अधिन राहून देण्यात आलेल्या असणे, त्यास अनुसरून शासनाने पोलीस उपनिरीक्षक विभागीय मर्यादित परिक्षा-२०१६ (निकाल दिनांक ५ मे, २०१७) मध्ये आरक्षणानुसार पदोन्नती मिळालेल्या १५४ उमेदवारांना (बॅच नं. ११५) पदानवत न करता मा.मुंबई उच्च न्यायालयाच्या दिनांक ४ ऑगस्ट, २०१७ रोजीच्या अंतिम निर्णयानंतर याच परिक्षेतील गुणवत्ताक्रमानुसार पात्र असलेल्या १५४ उमेदवारांना देखील (बॅच क्र. ११६) बंधपत्र लिहून घेऊन पोलीस उपनिरीक्षक पदी पदोन्नती दिली असणे, याच धर्तीवर पोलीस उपनिरीक्षक विभागीय मर्यादित परिक्षा सन २००६, २००८, २०११ व २०१३ मधील गुणवत्तेनुसार पात्र असलेल्या परंतु अद्यापपर्यंत पदोन्नती न मिळालेल्या उमेदवारांना सन २०१६ च्या पोलीस उपनिरीक्षक मर्यादित विभागीय परिक्षेतील उमेदवारांप्रमाणे पदोन्नती देण्याचा निर्णय

घेता येईल असे सामान्य प्रशासन विभागाने स्पष्ट अभिप्राय देऊन पोलीस उपनिरिक्षक विभागीय मर्यादित परिक्षा सन २००६, २००८, २०११ व २०१३ मधील गुणवत्ता क्रमाने पात्र ठरलेल्या उमेदवारांना अद्यापपर्यंत पदोन्नती न देणे, यासंदर्भात विभागात होणारी दिरंगाई, यावर तातडीने कार्यवाही करणेबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही, प्रतिक्रिया व शासनाची भूमिका."

(६) श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मौजे कोलशेत येथील सर्व्हे नं. ९९२ ता. ठाणे, जि. ठाणे या औद्योगिक प्रयोजनासाठी संपादित झालेल्या जमिनीचे शासनाच्या परवानगीशिवाय हस्तांतरण व वापरात बदल होणे, सदर शर्तभंगापोटी जमीन सरकारजमा करण्याचे उपविभागीय अधिकारी यांनी दोषपूर्ण आदेश निर्गमित करणे, सदरच्या आदेशाला अप्पर आयुक्त यांनी स्थगिती देणे, मौजे कोलशेत येथील सर्व्हे नं.९९१२ ही जमीन भोगवटादार वर्ग २ असणे, जमिनीच्या इतर हक्कात नागरी कमाल जमीन धारणा कायद्याबाबतची नोंद असताना तसेच मौजे कोलशेत येथील सर्व्हे नं. ११४/४ व ११५२ या जमिनीत आदिवासी कुळाच्या नोंदी असताना ठाणे महानगरपालिकेने या बाबी दुर्लक्षित करून सर्व्हे नं. ९९१२, ११४/४ व ११५२ यांना एकत्रित विकास परवानगी देणे, या तक्रारीची चौकशी होऊन विकास परवानगी रद्द करण्याबाबतचा विभागीय आयुक्त कोकण यांनी शासनास अहवाल देणे, सदर अहवालाच्या अनुषंगाने विकास परवानगी रद्द करण्याबाबत महानगरपालिका आयुक्त ठाणे यांना शासनाने कळविणे, औद्योगिक प्रयोजनासाठी संपादित जमीन तसेच नागरी कमाल जमीन धारणा कायद्यांतर्गत अतिरिक्त असल्याबाबत जमिनीच्या पूर्व परवानगी शिवाय सर्व्हे नं. ९९७२, ११४/४ व ११५/२ याची एकत्रित विकास परवानगी देणे, सदर विकास परवानगी देताना सर्व्हे नं. ९९७२ याच्या विकासहक्क वापरण्यास मान्यता देणे, यामुळे शासनाला मिळणाऱ्या अनार्जित रकमेचे नुकसान होणे, संपादित जमिनीच्या सनदेतील तरतुदीनुसार आरक्षित जमीन नाममात्र किंमतीस महानगरपालिकेकडे वर्ग न करून घेणे, सदर बाबी वारंवार तक्रार केल्यानंतरही अद्यापपावेतो सदर जमिनीची विकास परवानगी रद्द न होणे, तसेच सदर जमीन शर्तभंगापोटी सरकारजमा न झाल्यामुळे विकासकाने सदर जागेवर काम सुरु ठेवणे, सदर प्रकल्पातील सदनिकांची विक्री करणे यातून होणारे शासनाचे व सर्वसामान्य गुंतवणूकदारांचे नुकसान टाळण्याच्या दृष्टीकोनातून शासनाने करावयाची कारवाई व शासनाची भूमिका."

(७) श्री. संजय दौंड, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे ऊर्जा मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित अंतर्गत बीड जिल्ह्यातील परळी औष्णिक विद्युत केंद्रात अधिकारी व मे.रिशू-क्विचू प्रा.लि.कंपनी यांच्या संगनमताने कोटयवधी रुपयांचा अपहार, फसवणूक व गैरव्यवहाराचे प्रकरण नुकतेच उजेडात आलेले असणे, याबाबतची तक्रार दिनांक २२ जानेवारी, २०२० रोजी थर्मल पॉवर असोसिएशनने बीड जिल्ह्याचे पालकमंत्री यांच्याकडे दिलेली असणे, बनावट कागदपत्रे तयार करून कोटयवधी रुपयांच्या निविदा हस्तगत केल्या असणे, दिनांक १५ जुलै, २०१७ रोजी निविदा क्रमांक ३९३१ आणि दिनांक २७ मार्च, २०१७ रोजीच्या ४३८११ या निविदेसाठी मध्यप्रदेश येथील श्री. सिगाजी थर्मल पॉवर प्रोजेक्ट, दोंगलिया जि.खंडवा यांच्या नावे बोगस बनावट कागदपत्रे सादर करून निविदा हस्तगत केल्याची माहिती, माहिती अधिकारात उघड झाली असणे, कोराडी औष्णिक विद्युत केंद्रातील लोडींग अनलोडींगच्या कामाची ऑर्डर पीओ ४६०००००८५७ या क्रमांकाची मे.साई कन्स्ट्रक्शन यांनी बोगस बनावट ऑर्डर सर्व निविदा प्रक्रियेमध्ये भाग घेताना जोडल्याचे देखील माहिती अधिकारात उघड झाले असणे, मे.रिशू-क्विचू प्रा.लि.कंपनीची स्थापना २०१६ मध्ये झाली असताना अल्पावधीतच त्यांची वार्षिक उलाढाल २० कोटींवर गेली असणे, या कंपनीने परळी औष्णिक विद्युत केंद्रातून ३५ कोटी रुपयांच्या निविदा हस्तगत केल्या असणे, या निविदा मिळविण्यासाठी चार्टर्ड अकाउंटंट यांचा वेगवेगळा अहवाल जोडला असणे, त्यामध्ये तफावत दिसून आलेली असणे, अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने क्युआरमध्ये सुधारणा पात्रता निकषात तात्पुरत्या वेळेपुरता बदल केला गेला असणे, तसेच कार्यपूर्ततेच्या दाखल्याच्या नमुन्यात बदल गेला असणे, छोटी मोठी कामे एकत्रित करून याच कंपनीला कामे बहाल करण्यासाठी अधिकाऱ्यांबरोबर संगनमत केले असणे, परळी औष्णिक विद्युत केंद्राच्या अधिकाऱ्यांशी संगनमताने पात्रता निकषात बदल करून बोगस कागदपत्रांचा आधार घेऊन या कंपन्यांकडून निविदा प्रक्रिया बाधित करून केलेल्या अपहारामुळे महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी आणि पर्यायाने शासनाचे कोटयवधी रुपयांचे नुकसान झालेले असणे, यामुळे निविदांमधील पारदर्शकतेला धक्का पोहोचलेला असणे, तसेच पात्र निविदाकारांवर अन्याय झालेला असणे, परिणामी अन्य निविदाकारांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर असंतोष पसरला असून या संपूर्ण प्रकरणाची चौकशी करण्याची मागणी त्यांनी शासनाकडे केली असणे, याबाबत शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (८) **सर्वश्री विक्रम काळे**, सतिश चव्हाण, कपिल पाटील, डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री दत्तात्रय सावंत, श्रीकांत देशपांडे, बाळाराम पाटील, नागोराव गाणार, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री गिरीशचंद्र व्यास, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, प्रविण दरेकर,

अॅड.निरंजन डावखरे, डॉ.परिणय फुके, सर्वश्री रमेशदादा पाटील, रामदास आंबटकर, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, श्री.किशोर दराडे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **शालेय शिक्षण** मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"शिक्षक पात्रता परीक्षा (TET) दिनांक ३० मार्च, २०१९ पूर्वी उत्तीर्ण न झालेल्या शिक्षकांच्या सेवा समाप्त करण्याचा दिनांक २४ ऑगस्ट, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास शासनाने आदेश निर्गमित करण्यात येणे, सदर आदेशाचे विरोधात शिक्षक संघटनांनी मा.उच्च न्यायालयात याचिका दाखल करण्यात येणे, दरम्यान दिनांक २३ जून, २०१७ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे पवित्र प्रणालीद्वारे अभियोग्यता व शिक्षक पात्रता या नावाने निवड प्रक्रिया करण्यात येवून टीईटी परीक्षेची अट शिथिल करण्यात येणे, त्यामुळे एकिकडे टीईटी परीक्षा उत्तीर्ण होण्याचे बंधन तर दुसरीकडे पवित्र प्रणालीद्वारे अभियोग्यता व शिक्षक पात्रता या नावाने शिक्षकांची निवड प्रक्रिया राबविण्याचे ठरविण्यात येणे, यामुळे टीईटी अनुत्तीर्ण शिक्षकांमध्ये निर्माण झालेले गोंधळाचे वातावरण, परंतु अलिकडेच दिनांक ३ फेब्रुवारी, २०२० रोजीच्या मा. उच्च न्यायालयाचे निर्णयाने टीईटी परीक्षा बंधनकारक करण्यात येणे, यामुळे मा.उच्च न्यायालयाचे सदर निर्णयामुळे ८ हजार शिक्षकांवर नोकरी गमावण्याची आलेली पाळी, त्यामुळे तब्बल ८ हजार कुटुंबे उध्वस्त होऊन रस्त्यावर येण्याची व्यक्त होत असलेली भिती, परिणामी या शिक्षकांना पुन्हा संधी देण्याची महाराष्ट्र शिक्षण क्रांती संघटना व अन्य शिक्षक संघटनांनी शासनाकडे केलेली आग्रही मागणी व त्याबाबत मा.उच्च न्यायालयाकडे फेरयाचिका सादर करणे वा त्यासंदर्भात याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही."

(९) **सर्वश्री हेमंत टकले**, विक्रम काळे, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, सतिश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री अब्दुल्लाहखान दुराणी, प्रकाश गजभिये, ख्वाजा बेग, जगन्नाथ शिंदे, अरुणकाका जगताप, अनिकेत तटकरे, संजय दौंड, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **नगरविकास मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"ठाणे शहरांतर्गत भागातील सार्वजनिक प्रवासी सेवा सक्षम करण्यासाठी ठाणे महानगरपालिकेने हाय कॅपॅसिटी मास रॅपिड ट्रान्झिट सिस्टीम (MRTS) मध्ये काही बदल करून त्यावर मेट्रो प्रकल्प सुरू करण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, सदर प्रकल्पासाठी ९६०० कोटी इतका खर्च अपेक्षित असून प्रकल्पाचा सविस्तर आराखडा तयार करण्यासाठी महामेट्रो या कंपनीची महापालिकेने नियुक्ती करणे, महापालिकेच्या सदर महामेट्रोच्या डीपीआरला दिनांक ५ जून, २०१९ रोजी राज्य मंत्रिमंडळाने मंजूरी देणे, त्यानंतर हा अहवाल केंद्र सरकारच्या नगरविकास व गृहनिर्माण विभागाकडे मान्यतेसाठी पाठविण्यात येऊनही या दोन्ही विभागांतर्गत

असणाऱ्या पब्लिक इन्व्हेस्टमेंट बोर्ड आणि केंद्रीय अर्थ मंत्रालयाच्या अखत्यारितील काम करणाऱ्या आर्थिक व्यवहार विभागांतर्गत प्रकल्पाची व्यवहार्यता तपासण्यात येऊन अंतर्गत वाहतुकीसाठी मेट्रोचा पर्याय योग्य नसल्याचा शेरा नोंदवून हा प्रस्ताव फेटाळल्याचे दिनांक १ फेब्रुवारी, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास येणे, इतकेच नव्हे तर, कोणत्याही शहरातील अंतर्गत वाहतुकीसाठी मेट्रोला मंजूरी दिली जाणार नाही, त्याऐवजी एलआरटीचा पर्याय स्विकारावा लागेल असेही त्याद्वारे केंद्र शासनाने सुचित केले असल्याचेही त्याच सुमारास निदर्शनास येणे, परिणामी ठाणे महापालिकेच्या महामेट्रो प्रस्तावास केंद्र शासनाच्या असलेल्या नकारात्मक भूमिकेसंदर्भात राज्य शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(१०) श्री. प्रशांत परिचारक, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे नगरविकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"सोलापूर जिल्ह्यातील उजनी जलाशयामधून सोलापूर शहरासाठी यशवंत जलवाहिनी योजनेद्वारे पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा होत असणे, सदर पाणी पुरवठा होत असताना त्या पाण्याच्या शुध्दीकरणात गोंधळ असल्याचे काही वर्षापूर्वी कॉलराच्या साथीने सिध्द होणे, सोलापूर शहरात होणाऱ्या पाणी पुरवठ्यातील जडत्वामुळे गर्भवती महिलांवर परिणाम होण्यासह कॅन्सर सारख्या गंभीर आजाराला सोलापूरकरांना सामोरे जावे लागत असणे, त्यामधून सोलापूर शहरात मुतखडयाचे, किडनी आणि पोटाचे विकार असलेले रुग्ण मोठ्या प्रमाणात आढळणे, यासंदर्भात मुंबईतील बैठकीमध्ये सविस्तर चर्चा झालेली असणे, त्यानुसार त्याची गांभीर्याने दखल घेत जडत्व तपासणी केंद्र सोलापूर शहरामध्ये सुरु करण्यासंदर्भात निर्णय घेण्यात येणे, सोलापूर महानगरपालिकेकडून नागरिकांस पिण्याचा पाण्याचा पुरवठा केला जातो त्यामध्ये हेवी मेटल उदा.ऑसायनिक, कॅडिनियम, क्रोमियम, कॉपर, निकेल, झिंक, मर्क्युरी इत्यादी जड वस्तु सोलापूर येथे तपासणीची सुविधा नसणे, त्यामुळे अद्यापपर्यंत अशा जडत्व तपासणी सोलापूर शहरास होणाऱ्या पाणी पुरवठा संदर्भात न होणे, त्यामुळे शहरातील जनतेच्या आरोग्याचा प्रश्न ऐरणीवर असणे, सोलापूर शहरातील जनतेचे आरोग्य सुरक्षित रहावे यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(११) श्री. बाळाराम पाटील वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे नगरविकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"रेल्वे स्थानकाला लागून असलेला भूखंड सध्या पार्किंगसाठी तसेच खेळाचे मैदान म्हणून वापरात येत असणे, सदरील भूखंड हा नियोजित खांदेश्वर प्लाझासाठी व बस टर्मिनलचे आरक्षण असणे, यासाठी १२५ कोटी रूपयांचा निधी

उपलब्ध करण्यात आलेला असणे, परंतू सिडकोने येथील नागरिकांना अंधारात ठेऊन अचानकपणे लोखंडी संरक्षण कठडे लावण्यास सुरूवात करणे, सदरील भूखंडावर असलेले आरक्षण बदलून सिडको महामंडळाने या ठिकाणी असलेले भूखंडावर पंतप्रधान आवास योजनेअंतर्गत ११ मजल्यांचे १७ इमारती बांधण्यात येणार असल्याचे समजणे, सदरील प्रकल्पांमुळे रेल्वे स्थानकाला लागून रहिवासी प्रकल्प आल्यास स्थानकाबाहेरील मोकळेपणा संपुष्टात येणार असणे तसेच खेळांनाही रोख लागणार असणे, अश्या कारणानी नागरिकांनी या विरोधात तीव्र आंदोलन करणे, सदरील भूखंडावर जे नियोजित आरक्षण होते ते घाईघाईत का बदलण्यात आले याची सखोल चौकशी करण्यात येवून सदरील भूखंडावर नियोजित प्रकल्पच राबविण्यात यावे आणि नव्याने करण्यात येणारे प्रकल्प अन्य ठिकाणच्या भूखंडावर करण्यात यावे यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व ठोस उपाययोजना."

(१२) डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे पणन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्र राज्य पणन महामंडळ या संस्थेतील अधिकारी श्री.एन.बी.यादव यांनी संस्थेतील खत घोटाळा पोटी सातारा व उस्मानाबाद येथील पाच कोटीचा भ्रष्टाचार केल्याचे तसेच आयपीएल कंपनीचा तीन कोटीचा घोटाळा केल्याबाबत झालेल्या खातेनिहाय चौकशीत एन.बी.यादव दोषी आढळूनही त्यांच्यावर कोणतीच कारवाई न होत त्यांना पुन्हा महासंघात रुजू करून घेण्यात आल्याचे नुकतेच माहे जानेवारी २०२० मध्ये निदर्शनास येणे, तसेच आयपीएल कंपनीचा ३ कोटीचा खत घोटाळा श्री.एन.बी.यादव यांनी केला असून ज्या खासगी वितरकाने पारसेवार सीड्स अँड फर्टीलायझर यांना फायदा होण्याकरिता त्यांचे १० कोटींचे खत परत देऊन फेडरेशनचे रु.३ कोटीचे थेट नुकसान करणे, श्री.एन.बी.यादव यांनी केलेल्या भ्रष्टाचाराच्या संदर्भात तत्कालीन मुख्यमंत्री तसेच सहकार विभागाचे सर्व सचिव यांच्याकडे श्रमिक संघ संघटना, महाराष्ट्र राज्य मार्केटिंग फेडरेशन इम्प्लॉईज युनियन, शेतकरी सोसायटी, शेतकरी संघटना यांनी तक्रार देऊनही अद्याप दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणतीच कारवाई न होणे, पणन महासंघातील माजी व्यवस्थापकीय संचालक श्री.जे.पी.गुप्ता यांच्याशी अर्थपूर्ण व्यवहार करून स्वतःच्या अधिकाराचा गैरवापर करून दोषी एन.बी.यादव यांचे निलंबन रद्द करून पाच निर्दोष सेवकांवर कारवाई करण्याचे दिलेले आदेश, त्यांची चौकशी चालू ठेवणे, स्वतः चौकशीतून प्रशासकीय अधिकार पदाचा गैरवापर करून बाहेर पडणे, पणन महासंघामध्ये वारंवार अर्थपूर्ण व्यवहार करून दोषी एन.बी.यादव यांना वाचविण्याकरिता निर्दोष सेवकांवर केलेल्या कारवाईबाबत तसेच खत

घोटाळ्याबाबत व अन्य झालेल्या घोटाळ्याप्रकरणी सखोल चौकशी होण्याची नितांत आवश्यकता, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, सदर प्रकरणी शासनाने सखोल चौकशी करून दोषींविरुद्ध कठोर कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका."

(१३) **सर्वश्री रामहरी रुपनवर**, शरद रणपिसे, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, डॉ. वजाहत मिर्झा, श्री. हरिसिंग राठोड, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **सामाजिक न्याय मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्रामध्ये होलार समाजाची संख्या फार मोठी असणे, सदर समाज आरक्षणामध्ये अनुसूचित जाती या प्रवर्गात असणे, परंतु हा समाज खूपच मागास असणे, आरक्षण असूनही या समाजाला म्हणावे तसे आरक्षणाचे फायदे मिळाले नसणे, पूर्ववार हा समाज वाजंत्री, चप्पल बांधणे व पॉलीश करणे हा व्यवसाय करणे, लोकशाही राज्यामध्ये हा समाज इतर समाजाचे बरोबर येण्यासाठी या समाजासाठी शासनातर्फे आयोग नेमून सर्वकष माहिती गोळा करणे आवश्यक असणे, याबाबत यापूर्वी शासनाने अभ्यास गट नेमण्याची घोषणा केली असणे, परंतु याबाबत काहीही कार्यवाही झालेली नसणे, आयोग स्थापन करून या आयोगाच्या अभ्यासाच्या आधारे या समाजाला आरक्षणाचे लाभ देणे, राजकीय प्रवाहात आणणे, शैक्षणिक व सामाजिक सुविधांचा लाभ देणे शक्य होणे, राजकीय क्षेत्रात या समाजाचा एकही आमदार खासदार नसणे, तसेच इतरत्रही अशीच परिस्थिती असणे, आजही हा बहुसंख्य समाज उन्हात बसून चप्पला सांधणे व पॉलिश करणे हा व्यवसाय करीत असणे, त्यांच्या अनेक मेळाव्यातून शासनाने होलार समाजासाठी आयोग निर्माण करावा, अशी मागणी अनेक वर्षे होत असणे, त्यास अनुसरून महाराष्ट्रातील अतिमागास होलार समाजाची सर्वकष अभ्यास करून माहिती घेऊन अहवाल सादर करणेसाठी शासनाने आयोगाची नेमणूक करावी अशी समाजातून मागणी असणे, परंतु या समाजाबाबत शासन करीत असलेले दुर्लक्ष, परिणामी त्यांच्यात पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया."

(१४) **सर्वश्री विजय ऊर्फ भाई गिरकर**, प्रविण दरेकर, नागोराव गाणार, श्रीमती स्मिता वाघ, श्री. रमेशदादा पाटील, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **सामाजिक न्याय मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"भारताचे माजी पंतप्रधान व्ही.पी.सिंग यांच्या सरकारने सन १९९० मध्ये घटना दुरुस्ती करून १९५६ सालापासून केंद्रातील सवलतींना मुकलेल्या बौद्ध समाजाला न्याय देण्याची ऐतिहासिक कामगिरी केली असणे, परंतु महाराष्ट्रातील सामाजिक न्याय विभागाच्या अधिकाऱ्यांकडून चुकीच्या नमुन्यातील जात

प्रमाणपत्रे बौद्ध समाजातील तरुणांना देत असल्याची बाब निदर्शनास येणे, यामुळे केंद्र सरकारच्या माध्यमातून विविध क्षेत्रात मिळत असलेल्या सवलती बौद्ध समाजातील तरुणांना मिळत नसल्याची बाब समोर येणे, राज्यातील बौद्धांना केंद्र सरकारने तयार केलेल्या आणि देशातील सर्व राज्यात लागू असलेल्या नमुन्यातच जातीचे प्रमाणपत्र द्यावे असे आदेश दिले असणे, परंतु राज्यातील सामाजिक न्याय विभागाने चुकीचा नमुना न बदलण्याचे धोरण अनुसरल्याची बाब निदर्शनास येणे, सेतू केंद्रातून बौद्धांना नवबौद्ध, हिंदू महार, हिंदू बौद्ध अशी निरनिराळी प्रमाणपत्रे दिली जात असून जात पडताळणीत त्यावर शिक्कामोर्तबसुद्धा केले जात असणे, नवबौद्ध हा शब्द १९९० साली राज्य शासनाने शासन निर्णय काढून रद्द केलेला असतानाही जात प्रमाणपत्रांवर त्या शब्दाचा वापर सुरूच असल्याची गंभीर बाब निदर्शनास येणे, सामाजिक न्याय विभागातील अधिकाऱ्यांनी कायद्याचा वा कोणताही संविधानिक आधार नसतानाही 'बौद्ध धर्मांतरित अनुसूचित जाती' हा नवा प्रवर्ग तयार केल्याची बाब समोर येणे, यामुळे बौद्धांना बौद्ध म्हणूनच सवलती दिल्या जातात असा गैरसमज राज्यातील बौद्ध समाजातील बांधवांमध्ये पसरला असणे, त्यातून सवलती मिळविण्यात आणि जनगणनेत त्याचे पडसाद उमटणे, सामाजिक न्याय विभागाच्या या चुकीच्या कारभारामुळे बौद्ध समाजातील बांधवांमध्ये शासनाप्रती पसरलेला तीव्र असंतोष, केंद्र सरकारने तयार केलेल्या नमुन्यातच राज्यातील बौद्ध समाजातील बांधवांना जातीचे प्रमाणपत्र देण्यासाठी शासनाने तातडीने उपाययोजना करण्याची आवश्यकता व चुकीच्या नमुन्यातील जात प्रमाणपत्र देणाऱ्या अधिकाऱ्यांची चौकशी करून त्यांच्याविरुद्ध कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका."

सहा : म.वि.प. नियम १०१ — अ अन्वये विशेष उल्लेख — (असल्यास).

सात : मुख्यमंत्री यांचा म.वि.प. नियम १०६ अन्वये शासकीय ठराव :-

ज्याअर्थी, नागरी विमान चालन संचालक, नागरी विमानचालन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांनी वायुयान अधिनियम, १९३४ (१९३४ चा २२) याची कलमे ५ व ७ आणि कलम ८ चे पोट-कलम (२) यांअन्वये प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून करण्यात आलेले वायुयान नियम, १९३७ याच्या भाग अकरा मध्ये अंतर्भूत असलेल्या नियमांस अनुसरून महाराष्ट्रात "औरंगाबाद विमानतळ, औरंगाबाद" याकरिता भारतीय विमानतळ प्राधिकरणास 'विमानतळ लायसन-सार्वजनिक वापरार्थ' दिले आहे ;

आणि ज्याअर्थी, औरंगाबाद येथील उक्त विमानतळाचे, "छत्रपती संभाजी महाराज विमानतळ, औरंगाबाद" असे पुनर्नामकरण करणे आणि त्या प्रयोजनासाठी, असा प्रस्ताव नागरी विमानचालन मंत्रालय, भारत सरकार यांच्याकडे पाठविण्यापूर्वी, त्यास राज्य

विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळविल्यानंतर, नागरी विमानचालन मंत्रालय, भारत सरकार यांची मान्यता मिळविणे इष्ट वाटते ;

त्याअर्थी, आता, महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम यांच्या नियम १०६ अनुसार महाराष्ट्र विधानपरिषद, याद्वारे, औरंगाबाद येथील उक्त विमानतळाचे "छत्रपती संभाजी महाराज विमानतळ, औरंगाबाद" असे पुनर्नामकरण करण्याची शिफारस केंद्र सरकारला करीत आहे.

- मध्यंतर -

आठ : सर्वश्री प्रविण दरेकर, सुजितसिंह ठाकूर, नागोराव गाणार, डॉ.रणजित पाटील, सर्वश्री गिरीशचंद्र व्यास, विनायक मेटे, सुरेश धस, अॅड.निरंजन डावखरे, डॉ.परिणय फुके, सर्वश्री प्रसाद लाड, अरुणभाऊ अडसड, प्रशांत परिचारक, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २५९ अन्वये अंतिम आठवडा प्रस्ताव —

"महाविकास आघाडीचे सरकार स्थापन झाल्यानंतर लगेच नागपूर येथील महापौर श्री.संदीप जोशी यांच्यावर झालेल्या हल्ल्याचा मारेकरी अद्यापही पकडला न जाणे, केवळ गैरसमजातून मुस्लिम महिलांनी अनेक शहरांमध्ये शाहीनबाग सारखे आंदोलन करणे, महाराष्ट्रातील कायदा व सुव्यवस्था या प्रकरणी बिघडावी याकरीता परकीय शक्तींकडून या आंदोलनाकरीता अर्थपुरवठा होणे, अशा वेळी काही घटकाकडून मुस्लिमांमध्ये गैरसमज कसा कमी होईल हे बघण्याची गरज असताना उलट तो कसा वाढेल यासाठी प्रयत्न होणे, परिणामी कायदा व सुव्यवस्था राखण्याची जबाबदारी असणाऱ्या पोलीस यंत्रणेवर दबाव येणे, परिणामी कोटयवधी नागरिकांमध्ये असंतोष निर्माण होणे, या प्रकरणी शासनाने करावयाची कार्यवाही, सहकारी साखर कारखाने, सहकारी सुत गिरण्या, सहकारी कृषी प्रक्रिया संस्था यांना दिलेले शासकीय भाग भांडवल, शासकीय कर्ज, शासकीय हमी, वसुल पात्र होवुनही, वसुलीची प्रक्रिया गतिमान नसणे, काही मोजक्या कारखानदारांकडे हजारो कोटी रुपये अडकले असताना, अवकाळी ग्रस्तांना शेतकऱ्यांना मात्र ही घोषणा करुनही हेक्टरी २५,००० रुपयाची मदत न देणे, सरसकट कर्जमाफीची घोषणा ही कागदावरच असणे, ग्रामीण भागाकडे दूर्लक्ष झालेले असताना, एमएमआरडीए क्षेत्राच्या विकासकामांना स्थगिती मिळून त्यास खिळ बसण्याची भिती निर्माण होणे, नुकत्याच झालेल्या अर्थसंकल्पामध्ये २ लाख ४८ हजार कोटीचे प्रकल्प सुरु असल्याचे मान्य करताना, नागरी सुविधांची कामे अशाच पद्धतीने सुरु राहण्याच्या अपेक्षा असणे, परंतू पायाभुत सुविधांच्या कामाना स्थगिती देत, एसआरए, म्हाडा इत्यादी संस्थामध्ये विकासक धार्जिणे निर्णय होणे, शालेय पोषण आहारासारख्या महत्त्वाच्या योजनेच्या निविदा प्रक्रियेमध्ये अनियमितता होवून काही विशिष्ट कंत्राटदारांना लाभ होईल अशा अटी टाकण्यात येणे, परिणामी

कोटयवधी नागरिकांमध्ये पसरलेला असंतोष, शेतकरी, कष्टकरी व सर्वसामान्य मुंबईकरांमध्ये निर्माण झालेला असंतोष दूर करण्यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

नऊ : (क) (गुरुवार, दिनांक २७ फेब्रुवारी, शुक्रवार, दिनांक २८ फेब्रुवारी, सोमवार, दिनांक २ मार्च, मंगळवार, दिनांक ३ मार्च, बुधवार, दिनांक ४ मार्च, गुरुवार, दिनांक ५ मार्च, बुधवार, दिनांक ११ मार्च, व गुरुवार, दिनांक १२ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री प्रविण दरेकर, सुजितसिंह ठाकूर, श्रीमती स्मिता वाघ, सर्वश्री सदाशिव खोत, गिरीशचंद्र व्यास, विनायक मेटे, सुरेश धस, डॉ.रणजित पाटील, सर्वश्री रामदास आंबटकर, डॉ.परिणय फुके, रमेशदादा पाटील, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.निलय नाईक, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री प्रसाद लाड, रामराव पाटील, पृथ्वीराज देशमुख, प्रविण पोटे पाटील, अरुणभाऊ अडसड, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव — (चर्चा पुढे सुरू) —

"महाविकास आघाडीचे सरकार स्थापन होण्याच्या दरम्यान विद्यमान मुख्यमंत्री यांनी तसेच काँग्रेस व राष्ट्रवादी काँग्रेस या घटक पक्षांनी प्रत्यक्ष शेतकऱ्यांच्या बांधावर जाऊन अवकाळी पाऊसग्रस्तांना मदतीचे आश्वासन देणे, सदर आश्वासनामध्ये सरकार स्थापन झाल्यानंतर कोरडवाहू पिकांसाठी हेक्टरी २५,००० रुपये व बागायती पिकांसाठी हेक्टरी ५०,००० रुपये मदत देऊ असे वचन देणे, सरकार स्थापन होण्याच्या अगोदर शेतकऱ्यांची सरसकट संपूर्ण कर्जमाफी करून ७/१२ कोरा करू असे आश्वासन दिलेले असताना २ लाखांवरील कर्ज घेतलेले शेतकरी तसेच मध्यम व दिर्घ मुदत कर्ज घेतलेले शेतकरी महात्मा फुले कर्जमुक्ती योजनेमध्ये अपात्र असणे, कृषी उत्पन्न बाजार समितीमध्ये शेतकऱ्यांना दिलेला मतदानाचा अधिकार हिरावून घेतल्याने शेतकऱ्यांवर अन्याय झाला असणे, किमान समान कार्यक्रमांमध्ये शेतमालाला चांगला भाव देऊ असे आश्वासन दिलेले असताना प्रत्यक्ष हमीभावाने तूर, कापूस व इतर खरेदी करतांना अनेक जाचक अटी टाकणे, अवकाळी पाऊसग्रस्त शेतकऱ्यांना दिलेला शब्द न पाळणे, संपूर्ण सरसकट कर्जमाफीची घोषणा ही केवळ कागदावरच असणे, असे असताना शेतकऱ्यांचा कृषी उत्पन्न बाजार समितीतील मतदानाचा अधिकार देखील हिरावून घेण्यात आल्यामुळे महाराष्ट्रातील कोटयवधी शेतकऱ्यांमध्ये तीव्र स्वरूपाचा असंतोष पसरलेला असणे, महाविकास आघाडीचे सरकार स्थापन होण्याच्या अगोदर जाहीर केलेल्या किमान समान कार्यक्रमांमध्ये महिलांच्या सुरक्षेला सर्वोच्च प्राधान्य देण्यात येईल असे आश्वासन देण्यात येणे, सदर आश्वासन देऊन देखील महाविकास आघाडी सरकार स्थापन झाल्याबरोबर

चांद्यापासून बांद्यापर्यंत दररोज महिला अत्याचारांच्या घटना घडणे, या घटनांमध्ये चार वर्षांच्या चिमुरडीपासून साठ वर्षांच्या स्त्रीचा समावेश असणे, सरकारी कर्मचारी, विद्यार्थीनी, विवाहीत महिला, विधवा महिला तसेच सांस्कृतिक क्षेत्रात काम करणाऱ्या अभिनेत्रीचाही समावेश असणे, हृदय पिळवटून टाकणाऱ्या हिंगणघाट, सिल्लोड, मिरा रोड, सोलापूर, गडचिरोली, नागपूर येथील घटनांमुळे संपूर्ण महाराष्ट्रामध्ये कायदा व सुव्यवस्थेचा बोजवारा उडालेला असल्याचे निदर्शनास येणे, पोलीस कर्मचाऱ्यांच्या कामकाजात अवाजवी राजकीय हस्तक्षेप झाल्याने पोलीस दलाचे खच्चीकरण होवून त्यांचे कायदा व सुव्यवस्थेच्या मूळ कामाकडे दुर्लक्ष होणे, पोलीस दलाचे खच्चीकरण झाल्याने महिला अत्याचाराच्या घटनांमध्ये कोणतीही घट न होता अत्याचाराचे सत्र सातत्याने सुरूच असणे, परिणामी महाराष्ट्रातील कोट्यवधी महिलांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया विचारात घेण्यात यावी."

(ख) (मंगळवार, दिनांक २५ फेब्रुवारी, बुधवार, दिनांक २६ फेब्रुवारी, गुरुवार, दिनांक २७ फेब्रुवारी, शुक्रवार, दिनांक २८ फेब्रुवारी, सोमवार, दिनांक २ मार्च, मंगळवार, दिनांक ३ मार्च, बुधवार, दिनांक ४ मार्च, गुरुवार, दिनांक ५ मार्च, बुधवार, दिनांक ११ मार्च, व गुरुवार, दिनांक १२ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री दिवाकर रावते, हेमंत टकले, शरद रणपिसे, विक्रम काळे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, गोपीकिसन बाजोरिया, किरण पावसकर, रामहरी रुपनवर, रविंद्र फाटक, डॉ.सुधीर तांबे, डॉ.मनिषा कायंदे, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, श्री.नरेंद्र दराडे, डॉ.वजाहत मिर्झा, सर्वश्री अमरनाथ राजूरकर, अंबादास दानवे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.दुष्यंत चतुर्वेदी, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री आनंदराव पाटील, हरिसिंग राठोड, मोहनराव कदम, विलास पोतनीस वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"मुंबई शहरातील झोपडपट्टी पुनर्विकास योजनेतील (एसआरए) घरांच्या क्षेत्रफळाची मर्यादा २६९ चौ.फूटाएवजी ३०० चौ.फूट वाढविण्याबाबत शासनाने घेतलेला निर्णय व एसआरए अंतर्गत करावयाची कार्यवाही, मुंबई शहरात उंच परिसरात असणाऱ्या वसाहतीवर दरडी कोसळून जिवित व वित्त हानी होऊ नये याकरिता संरक्षक भिंती बांधण्याबाबत येणाऱ्या काळात शासन घेत असलेला निर्णय, मुंबईतील शिवडी, नायगांव, वरळी येथील बी.डी.डी.चाळीचा पुनर्विकास करणे, पंतप्रधान अनुदान प्रकल्पातील इमारतीसाठी सामूहिक विकास प्रकल्प राबविण्याबाबत, उपकर प्राप्त इमारतींच्या दुरुस्तीसाठी ३०००/- रुपये प्रति चौ.मी. ची मर्यादा तात्काळ रुपये ५,०००/- पर्यंत वाढविण्याबाबत निर्णय घेऊन

अंमलबजावणी करणे, मुंबईत रेंगाळलेल्या एसआरए योजनांना गती देण्यासाठी प्रयत्न करणे, तसेच मुंबईत आर्थिक मंदिमुळे इमारतीच्या बांधकामास होत असलेला विलंब त्यामुळे ग्राहकांना घराचा ताबा मिळण्यास होत असलेली दिरंगाई, तसेच परवडणारी घरे जास्त उपलब्ध होण्यासाठी शासन यथायोग्य निर्णय घेणे, मुंबईतील वरळी, माहिम भागातील पोलिस वसाहतीचा पुनर्विकास मुंबईतील परळ येथील भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे निवासस्थान असलेल्या वसाहतीचा पुनर्विकास करण्याचा घेतलेला निर्णय, मुंबई शहरात चालू असलेल्या भुयारी मेट्रो रेल्वेच्या मार्गावरील दुतर्फा असणाऱ्या इमारतींना तडे जाणे, अशा इमारतीच्या पुनर्विकासासाठी धोरण शासन निश्चित करणे, मुंबईतील जुन्या व म्हाडा इमारतीच्या गच्चीवरील पावसाळ्यात होणाऱ्या पाण्याची गळती थांबविण्यासाठी इमारतीवर शेड बांधण्याची परवानगी देण्याबाबत डीसीआर मध्ये बदल करण्याची उचित कार्यवाही करणे, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही विचारात घेण्यात यावी."

(ग) (मंगळवार, दिनांक ३ मार्च, बुधवार, दिनांक ४ मार्च, गुरुवार, दिनांक ५ मार्च, बुधवार, दिनांक ११ मार्च, व गुरुवार, दिनांक १२ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री किरण पावसकर, दिवाकर रावते, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, हेमंत टकले, रविंद्र फाटक, अॅड.हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री अनिकेत तटकरे, विलास पोतनीस, रामहरी रुपनवर, संजय दौंड, डॉ.मनिषा कायंदे, सर्वश्री अंबादास दानवे, दुष्यंत चतुर्वेदी, शरद रणपिसे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.आनंदराव पाटील, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"कोकणाला ७२० किलोमीटरचा समुद्रकिनारा लाभलेला असून व पर्यटनांची मोठी संधी उपलब्ध असतानासुद्धा हा भाग दुर्लक्षित असणे, वशिष्ठी नदीवर कोळकेवाडी धरणावर कोयना विद्युत प्रकल्प — ४ ची निर्मिती केलेली असून या ठिकाणी वर्षभर वीजनिर्मिती सुरू असल्याने वशिष्ठी नदी बारमाही पूर्ण क्षमतेने वाहत असणे, कोकणामध्ये पडणाऱ्या मुसळधार पावसामुळे नदीचे पाणी बाजारपेठेत शिरून कोट्यवधी रुपयांचे नुकसान होत असल्यामुळे वशिष्ठी नदीवर संवर्धन प्रकल्प राबविण्याची होत असलेली मागणी, किनारपट्टीवर मत्स्यव्यवसाय मोठ्या प्रमाणात सुरू असून डिझेलवर सबसीडी, मच्छिमारांना जाळी व अन्य सोयी उपलब्ध करून देण्याची नितांत आवश्यकता, पर्सनेटची जाळी टाकून या राज्यातील पारंपारिक मच्छिमारांना व्यवसायापासून वंचित ठेवण्याचे सुरू असलेले प्रयत्न, वैधानिक विकास मंडळामार्फत कोकणाला अत्यंत अल्प प्रमाणात निधी उपलब्ध

होणे, कोकणाला स्वतंत्र संवैधानिक विकास मंडळ द्यावे असा दोन्ही सभागृहात एकमताने निर्णय होऊनसुद्धा त्यावर अद्याप कारवाई न होणे, रस्ते, आरोग्य, तांत्रिक शिक्षण, वैद्यकीय शिक्षण या विभागात मोठा अनुशेष असणे, राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल योजना बंद होणार असल्यामुळे त्याऐवजी जलजिवन मिशन ही नवीन योजना राबविण्यात येत असणे, परंतु पूर्वी असलेल्या राष्ट्रीय पेयजल योजनेअंतर्गत मंजूर होणाऱ्या नळपाणी योजनांच्या निकषामध्ये कमी लोकसंख्येमुळे व कोकणातील भौगोलिक परिस्थितीमुळे काही योजना बसत नसणे, तरी नवीन येणाऱ्या जलजिवन मिशन या योजनेमध्ये कमी लोकसंख्या असणाऱ्या भागातसुद्धा नळपाणी पाणीपुरवठा योजना राबविण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना करण्याची आवश्यकता, कोकणातील भविष्यकालीन योजना शासनाकडे प्रलंबित असणे त्यांना त्वरीत मंजूरी देवून कोकणात मोठ्या धरणांना मंजूरी देण्यापेक्षा लघुपाटबंधारे योजना व पाझर तलावांना मंजूरी दिल्यास याचा फायदा शेतकऱ्यांना मोठ्या प्रमाणात होत असल्याने याचा शासनाने गांभीर्याने विचार करण्याची आवश्यकता, मुंबईपासून गोव्यापर्यंत सागरी महामार्ग तयार करण्याचा राज्य शासनाने घेतलेला निर्णय, या प्रकल्पाला अद्याप निधी उपलब्ध करून न दिल्यामुळे या प्रकल्पावरील पूल, रस्ते यांची कामे अर्धवट अवस्थेत असणे, कोकणामध्ये एकही शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय नसणे, सिंधुदुर्ग जिल्हा हा पर्यटन जिल्हा म्हणून घोषित करण्यात येणे, परंतु पर्यटनास आवश्यक पायाभूत सोई-सुविधा होऊ शकल्या नसल्यामुळे सिंधुदुर्ग जिल्ह्यासह कोकणात व इतर जिल्ह्यात भारत दूर संचार निगम व भ्रमणध्वनीला नेटवर्क उपलब्ध होत नसणे त्यामुळे तेथे येणाऱ्या पर्यटकांची संख्या कमी असणे, सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील चिपी येथील विमानतळाचे काम पूर्ण होऊनही अद्याप विमानसेवा सुरू न होणे, रत्नागिरी येथील विमानतळाची क्षमता वाढविण्याची आवश्यकता, कोकणातील मुख्य पीक असलेले भात, काजू, आंबा, फणस, नारळ, सुपारी इत्यादी पिके अवकाळी पावसामुळे नष्ट होत असल्यामुळे बाधीत शेतकऱ्यांना नुकसानभरपाई देण्याची आवश्यकता असणे, तसेच कोकणामध्ये फळ पिकांसाठी फळ प्रक्रिया उद्योगांना चालना देण्यासाठी शासनाने ठोस निर्णय घेण्याची आवश्यकता, कोकणपट्टीकडे राज्याला आर्थिक बळ देण्याची क्षमता असताना अपुऱ्या निधीमुळे आणि उत्तम नियोजनाअभावी हा भाग जाणूनबुजून दुर्लक्षित ठेवण्यात येत असल्याची भावना कोकणातील जनतेच्या मनात वाढीस लागणे, कोकणातील छोटे-मोठे कारखाने, निरनिराळ्या औद्योगिक वसाहती बंद पडल्यामुळे बेकारीचा प्रश्नही मोठ्या प्रमाणावर निर्माण होणे, कोकणाच्या विकासासाठी व उन्नतीसाठी उपाययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता व यावर शासनाने केलेली उपाययोजना विचारात

घेण्यात यावी."

(घ) (गुरुवार, दिनांक ५ मार्च, बुधवार, दिनांक ११ मार्च, व गुरुवार, दिनांक १२ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री प्रविण दरेकर, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, सुजितसिंह ठाकूर, गिरीशचंद्र व्यास, डॉ.रणजित पाटील, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री प्रविण पोटे पाटील, विनायक मेटे, महादेव जानकर, प्रसाद लाड, डॉ.परिणय फुके, अॅड.निरंजन डावखरे, सर्वश्री रामदास आंबटकर, निलय नाईक, सदाभाऊ खोत, रमेशदादा पाटील, रामराव पाटील, प्रशांत परिचारक, श्रीमती स्मिता वाघ, सर्वश्री नागोराव गाणार, अरुणभाऊ अडसड, चंदुभाई पटेल, पृथ्वीराज देशमुख, सुरेश धस, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"भारताच्या शेजारील राष्ट्रांमध्ये धार्मिक अल्पसंख्याकांचा अपरिमित छळ होणे, त्याचाच परिणाम म्हणून अनेक हिंदू, बौद्ध, जैन, शीख, ख्रिश्चन इत्यादी नागरिक आश्रय घेण्यासाठी भारतामध्ये येणे, या छळ झालेल्या नागरिकांना नागरिकत्व देण्यासाठी भारतीय संसदेने सुधारीत नागरिकत्व सुधारणा कायदा संमत करणे, नागरिकत्व हा केंद्रसूचीतील विषय असल्याने त्याबाबत कायदा करण्याचा पूर्ण अधिकार संसदेस असणे, संसदेने केलेला कायदा संपूर्ण भारतभर म्हणजेच महाराष्ट्रातही लागू असणे, हा कायदा नागरिकत्व काढून घेणारा नसून नागरिकत्व देणारा असणे, या कायद्यामुळे अल्पसंख्याक समुदायाचे कोणतेही अधिकार हिरावून घेतले जाणार नसणे, तरीदेखील काही देशविघातक शक्ती या कायद्याबाबत संभ्रम पसरविण्यात अग्रेसर असणे, या कायद्याबाबत अफवा पसरविणाऱ्या अनेक खोट्या चित्रफिती, संदेश, समाज माध्यमामध्ये फिरत असणे, अफवांचे पिक जोरात असल्याने, भारतीय समाज मनामध्ये दूही पाडण्याची जी बाब पाकिस्तानला जमली नाही, ती बाब काही देशविघातक शक्तींनी घडवून आणणे, या अफवा पसरविणाऱ्या व्यक्तींवर कायद्यातील कलमाप्रमाणे कारवाई करण्याची आवश्यकता असणे, राष्ट्रीय नागरिक नोंदणी (NRC) बाबत तर कोणतीही चर्चा झालेली नसल्याने व त्याची अंमलबजावणी आसाम व्यतिरिक्त इतरत्र होणार नसल्याचे केंद्र शासनाने स्पष्ट केलेले असतानासुद्धा त्याविरुद्धही हेतूपूर्वक अपप्रचार करण्यात येणे, या अपप्रचाराला आळा घालून नागरिकत्व कायद्याविषयी सकारात्मक संदेश सर्व दूर जाणे आवश्यक असणे, त्यादृष्टीने पाकिस्तान, बांग्लादेश व अफगाणिस्तान मधील धार्मिक अल्पसंख्याक असणाऱ्या व प्रचंड छळ झालेल्या आश्रीतांना नागरिकत्व देण्यासाठी महाराष्ट्र विधीमंडळाने त्वरीत सुधारीत नागरिकत्व कायद्याला पाठिंबा देणारा ठराव करण्याची आवश्यकता

असणे, नॅशनल पॉप्युलेशन रजिस्ट्रार (NPR) चे काम लवकरात लवकर राज्यामध्ये सुरु होऊन ते पुर्णत्वास जाणे गरजेचे असणे, भारतीय समाज मनामध्ये विशेषतः महाराष्ट्रामध्ये काही समुदायामध्ये पसरलेल्या अफवा दूर करुन संशयाचे धुके कमी करण्यासाठी तातडीने विधीमंडळात चर्चा होण्याची आवश्यकता, परंतु याबाबतीत शासनाकडून पुढाकार न घेतल्याने, महाराष्ट्रातील कोट्यवधी नागरिकांमध्ये तीव्र स्वरुपाचा असंतोष पसरला असणे, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व करावयाची कार्यवाही."

(ड) (गुरुवार, दिनांक १२ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री प्रविण दरेकर, सुजितसिंह ठाकूर, नागोराव गाणार, डॉ.रणजित पाटील, सर्वश्री गिरीशचंद्र व्यास, विनायक मेटे, सुरेश धस, सदाशिव खोत, रामदास आंबटकर, महादेव जानकर, प्रा.अनिल सोले, अॅड.निरंजन डावखरे, डॉ.परिणय फुके, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"राज्यातील विशेषतः ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे शिक्षण मिळावे यासाठी गत शासनाद्वारे महाराष्ट्रामध्ये ८१ आंतरराष्ट्रीय शाळा सुरु करण्यात येणे, या सर्व शाळा नव्याने सुरु न करता जिल्हापरिषदांमध्ये उत्कृष्ट काम करणाऱ्या शाळांनाच आंतरराष्ट्रीय शाळांचा दर्जा देण्यात येणे, गोरगरीब विद्यार्थ्यांसाठी या शाळा शिक्षणाचे प्रभावी माध्यम ठरत असल्यामुळे या सर्व शाळांना उत्तम प्रतिसाद मिळत असणे, बहुतांश शाळांमध्ये प्रवेशासाठी शेकडो विद्यार्थी प्रतिका यादीवर असणे, ही सर्व मुले शेतकरी, कष्टकरी, मजूर, आदिवासी व अनुसूचित जातीची असणे, संपूर्ण महाराष्ट्रामध्ये या शाळांचे कामकाज व्यवस्थित चालावे यासाठी महाराष्ट्र आंतरराष्ट्रीय शिक्षण मंडळ देखील स्थापन करण्यात येणे, परंतु विशिष्ट राजकीय अभिनिवेश मनात ठेवून मा. शिक्षण मंत्री यांनी आंतरराष्ट्रीय शिक्षण मंडळ बंद करण्याची घोषणा केल्याने, हजारो विद्यार्थी व त्यांचे पालक यांचेमध्ये असंतोषाची भावना निर्माण होणे, तसेच शालेय पोषण आहार योजनेमध्ये निविदा प्रक्रिया करताना अनेक अनियमितता झाल्याच्या तक्रारी प्राप्त होणे, झालेल्या तक्रारी बघता निविदा प्रक्रिया तातडीने रद्द करण्याची आवश्यकता असणे, २१०० शाळांना अनुदानाचा दुसरा टप्पा देण्याबाबत माहे सप्टेंबर २०१९ मध्येच निर्णय होऊनही त्या संदर्भातील अनुदान अद्याप वितरीत न होणे, परिणामी हजारो शिक्षकांमध्ये असंतोष पसरणे, त्याचप्रमाणे घटनेमध्ये धर्माच्या आधारावर आरक्षण देण्यात येऊ नये असे स्पष्ट नमूद केलेले असतानाही मा.अल्पसंख्याक मंत्री यांनी मुस्लिम समाजाला धर्माच्या आधारावर शैक्षणिक आरक्षण देण्याची घोषणा करणे, सदर घोषणा केल्यानंतर सभागृहामध्ये

मा.मुख्यमंत्र्यांनी याबाबत आतापर्यंत कोणतीही भूमिका जाहीर न करणे, या घोषणेप्रमाणेच मा.ऊर्जा मंत्र्यांनी देखील १०० युनिटपर्यंत मोफत वीज देऊ अशी घोषणा करणे, परंतु, दुसऱ्याच दिवशी मा.वित्तमंत्र्यांनी असा कोणताही निर्णय न झाल्याचे स्पष्ट करणे, २५/१५ या ग्रामविकास विभागाच्या लेखाशिर्षातर्गत सुरु असलेल्या विविध कामांना स्थगिती देण्यात आली असताना, मा.मुख्यमंत्र्यांनी स्थगिती दिली नसून केवळ फेरविचार सुरु आहे असे स्पष्टीकरण सभागृहात देणे, अनेक विषयांवर एकाच शासनाच्या विविध मंत्र्यांनी वेगवेगळे विचार मांडल्याने अनेक धोरणात्मक निर्णय प्रलंबित असणे, शासनाच्या मंत्र्यांमध्येच समन्वयाचा अभाव असल्यामुळे अनेक विकासकामांना खिळ बसणे, विकासकामांच्या संधगतीमुळे कोटयवधी नागरिकांमध्ये निर्माण झालेला असंतोष, या प्रकरणी शासनाने करावयाची कार्यवाही विचारात घेण्यात यावी."

— अशासकीय कामकाज —
(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

दहा : अशासकीय विधेयके :-

(क) पुरःस्थापनार्थ -

- (१) सन २०२० चे वि.प.वि.क्रमांक १ - महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचित जमाती (विमुक्त जाती), भटक्या जमाती, विशेष मागासप्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण) (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.
- (२) सन २०२० चे वि.प.वि. क्रमांक २ - डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री.नागोराव गाणार, वि.प.स.
- (३) सन २०२० चे वि.प.वि. क्रमांक ३ - महाराष्ट्र राज्य विशेष मागास प्रवर्ग-अ (एसबीसी-ए) करिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील जागांच्या प्रवेशाचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे किंवा पदांचे) आरक्षण विधेयक, २०२० - श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.
- (४) सन २०२० चे वि.प.वि. क्रमांक ४ - महाराष्ट्र (लोकसेवकांची) विसंगत प्रमाणातील मालमत्ता सरकारजमा करण्याबाबत विधेयक, २०२० - श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.

(ख) विचारार्थ -

- (१) सन २०१९ चे वि.प.वि. क्रमांक ३ - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१९ - श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचे
- (२) सन २०१७ चे वि.प.वि. क्रमांक ४ - महाराष्ट्र स्वयंसेवी संस्था विकास व

व्यवस्थापन महामंडळ विधेयक, २०१७ - श्री.रामहरी रुपनवर, वि.प.स. यांचे

- (३) सन २०१९ चे वि.प.वि. क्रमांक २ - महाराष्ट्र शैक्षणिक परिसंस्था (व्यवस्थापन) (सुधारणा) विधेयक, २०१९ - श्री.नागोराव गाणार, वि.प.स. यांचे
- (४) सन २०१८ चे वि.प.वि. क्रमांक ३ - महाराष्ट्र सावकारी (नियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१८ - श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स. यांचे

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक : १२ मार्च, २०२०

राजेन्द्र भागवत,

सचिव (कार्यभार),

महाराष्ट्र विधानपरिषद